

Bjørlo (V) - Kommunale næringsfond og korona

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har nyleg sendt brev til fylka om fordeling av ekstra "koronamidlar" til kommunale næringsfond. Vestland får tilført 75 mill NOK av dei 600 mill totalt - med atterhald om endeleg godkjenning i Stortinget denne veka.

Målet med desse midlane er at dei skal stillast raskt til disposisjon for kommunar (og i neste omgang næringsliv) i Vestland for å bistå med å handtere og førebyggje korona-krisa. Dersom det ikkje kjem opp politisk sak om fordeling av og kriterier for desse midlane før i dei neste ordinære møta i Hovudutval Næring/Fylkesutval, vil ikkje midlane kunne fordelast til kommunane og "setjast i arbeid" før i slutten av september. Det er uheldig, sett i lys av dette er krise-pengar der heile intensjonen er å få dei raskt i arbeid.

Vil Fylkesordførar ta initiativ til at dei ekstra 75 mill NOK til kommunale næringsfond kan bli fordelt raskast råd til kommunar og næringsliv i Vestland - til dømes ved fullmakter frå FU, evt innkalling til ekstraordinære møte i relevante utval for å få handsama saka no i sommar?

Svar frå Fylkesordføraren::

Vestland fylkeskommune mottok nyleg eit orienteringsbrev om styrking av kommunale næringsfond frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Regjeringa gjer framlegg om at det blir sett av 600 mill kr til kommunale næringsfond der Vestland sin andel vil verte 75, 3 mill kr. KMD vil sende ut endra forskrifter og oppdragsbrev etter at krisepakka blir vedteken i Stortinget 19. juni. Departementet gjer i orienteringsbrevet slik greie for bruken av midlane:

«Midlene skal gå til kommuner som er særlig hardt rammet av høy arbeidsledighet som følge av covid-19. Tilskuddet skal gå uavkortet videre til kommunene.

Tilskuddet skal sette kommunene i stand til å legge til rette for økt aktivitet, sysselsetting og verdiskaping basert på lokale utfordringer, behov og potensial. Midlene skal benyttes til bedriftsrettet støtte (støtten må gis i tråd med regelverket om offentlig støtte), og til andre næringsrettede tiltak som kommunene mener er viktig for å motvirke negative virkninger av covid-19. Ordningen skal være landsdekkende.

Målgruppen er bedrifter og næringsaktører. Bedrifter kan for eksempel få midler til markedsføring, mindre investeringer, opplæring, produktutvikling og nyetableringer.

Fylkeskommunene skal prioritere kommuner som er, eller står i umiddelbar fare for å bli, særlig hardt rammet som følge av virusutbruddet. Det kan eksempelvis være vintersportssteder hvor store deler av næringslivet har fått sterkt redusert omsetning på grunn av virusutbruddet, og reiselivsavhengige kommuner. Prioriteringene skal bygge på fylkeskommunenes kunnskap om kommunenes og næringslivets utfordringer. Dette for å gi en god målretting av innsatsen.

Midlene skal sette kommunene i stand til å legge til rette for økt aktivitet, sysselsetting og verdiskaping basert på lokale utfordringer. Det vises til at kommunale næringsfond er en etablert ordning.»

Departementet seier dessutan dette om den vidare prosessen:

«Departementet jobber nå med å utarbeide regelverk for ordningen. Ut i fra situasjonen til næringslivet er det viktig at fylkeskommunene raskt fordeler midlene til den enkelte kommune. Vi vil be om at beløpet som tildeles den enkelte kommune legges inn Regionalforvaltning.no 14 dager etter at tildelingsbrevet fra KMD er mottatt.»

Det er såleis forventa at fylkeskommunen skal ha fordelt midlane innan 14 dagar etter at vi har motteke tildelingsbrevet frå KMD. Venteleg kjem dette tildelingsbrevet i løpet av neste veke.

Det er kalla inn til eit høyringsmøte om midlane i regi av departementet den 17.06.20. Der kan mellom ann fylkeskommunane kome med innspel til utkast til oppdragsbrev og forskriftsendringar. Det er ikkje gjort vesentlege endringar i utkastet til oppdragsbrev i høve formålet og kriteria for tildeling som er beskrive i orienteringsbrevet.

Det er lagt opp til korte fristar for at kommunane skal få raskt tilgang til desse midlane. Slik opplegget er vil det krevje ei svært kort tid til saksbehandling og effektivering av tildelte midlar. I tillegg vil dette kome midt i ferieavviklinga for mange.

Fylkesordføraren viser til Reglement for folkevalde organ og delegering - Reglement for fylkesutvalet **§ 3. Avgjerd i hastesaker.**

Fylkesutvalet har mynde til å ta avgjerd i saker som skulle vore vedteke av fylkestinget, når det er naudsynt å treffe vedtak så raskt at det ikkje er tid til å innkalle til dette, jf. kommunelova § 11-8.

I denne saka ser fylkesordføraren at det ikkje er rom for å kalle inn verken fylkesutvalet eller Fylkestinget til eit hastemøte innanfor dei korte tidsfristane. Fylkesordføraren vil difor tilrå at fylkesutvalet brukar sitt mynde til avgjerd i hastesaker til å gi fylkesrådmannen fullmakt til å fordele midlane i samsvar med oppdragsbrev og retningsliner gjeve av departementet.

Fylkesrådmannen vil i tildelinga byggje sitt kunnskapsgrunnlag på:

- Rapportar frå analysegruppa som har som formål å kartlegge og gjere tilgjengeleg statistikk og analysar knytt til den pågåande covid-19-epidemien og oljeprisfallet og kva påverknad dette har på næringslivet i Vestland. Følgjande organisasjonar deltek i analysegruppa: Vestland fylkeskommune (prosjektleiing), Bergen kommune, NAV Vestland, Innovasjon Norge Vestland, NHO Vestlandet, LO Vestland, KS Vest-Norge, Bergen næringsråd og Sogn og Fjordane næringsråd.
- Skildring av status og utfordringar gitt i brev frå Vestland fylkeskommune til KMD av 20.04.20 og 28.05.20 «*Omstillingsutfordringar som følgje av akutte endringar i arbeidsmarknaden - innspel til omstillingsprogram i statsbudsjettet for 2020*»
- Samt sak 43/2020 i Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon «*Nærings- og samfunnsutvikling i bygder og lokalsamfunn og omstillingsarbeid i utsette kommunar*»